

POSLEDNJA SKUPŠČINA DELNIČARJEV PIVOVARNE LAŠKO

V ponedeljek 11.4.2016 se je zgodila skupščina delničarjev Pivovarne Laško d.d., na kateri je glavni delničar Heineken International B.V., Nizozemska, postal z iztisnitvijo malih delničarjev, 100% lastnik vseh delnic pivovarn Union in Laško. Delnice prevzetih pivovarn so in bodo umaknjene z borzne kotacije.

Naslednjega dne, v torek je bilo odpuščenih prvih 100 delavcev, po 50 v vsaki od prevzetih pivovarn. Vzdušje je postalo turbno.

Pred skoraj letom dni 13.4.2015, so bili časi bolj vedri. Izjave, ki so jih po podpisu pogodbe o prodaji podali kupec, uprava in nekateri prodajalci so pomirjale:

- Da bo kupec v Laško prinesel znanje in družbi pomagal pri nadaljnji rasti ter okrepili njen položaj na domačem trgu in omogočili širitev v regiji. Dokapitalizacija sedaj ni potrebna in tudi zadolženost Laškega ni problematična. Dolgoročno pa bi znižali število zaposlenih.
- Da prevzem s strani Heinekena kot strateškega vlagatelja omogoča pogoje za nadaljnji razvoj, ki bo v stabilni lastniški strukturi ustvarjal dodano vrednost za delničarje (Dušan Zorko),
- Pri prodaji je bilo temeljno merilo najvišja ponujena cena za delnico (DUTB),
- Da je država Slovenija pokazala zrelost in se umika iz gospodarstva; če bo država še naprej vztrajala pri svoji zrelosti, bodo prihajali novi investitorji, ki v JV Evropi vidijo privlačno tržišče (Alpen Invest).

Kar so povedali, pa morda nismo povsem razumeli, je:

- da je država, se pravi mi, izgubila kot vemo danes, za začetek 135 od planiranih 200 delovnih mest, to je 22% vseh v obeh pivovarnah (poleg 100 odpuščenih je bilo še 35 preместitev ali zaposlitev pri novem delodajalcu),
- da stabilna lastniška struktura pomeni, da so vse delnice v lasti enega lastnika, ki bo ustvarjal dodano vrednost zase in,
- da je tisto, kar pritegne nove tuje investitorje privlačno tržišče, na katerem bo plasiral svoje blago.

O koncesiji, ki jo je z nakupom Pivovarne Laško, Heineken dobil za izkoriščanje vodnih virov, skupno 12 virov, štirih v Ljubljani in osem v Laškem, smo se začeli spraševati šele kasneje.

Kdorkoli si je upal v postopkih privatizacij, kot se jim reče, čeprav nas veliko meni, da gre za razprodajo gospodarskih družb v državni lasti, postaviti vprašanje o državnem premoženju, kot podlagi naše ekonomske suverenosti in našega preživetja, je bil podučen o dvojem:

1. da je država slab gospodar, ker se v državno upravljanje slej ko prej zavrti koruptivnost in
2. da je nepomembno kdo je lastnik družb, če te dobro poslušajo, vlagajo v razvoj in plačujejo davke v Sloveniji.

Da je lastništvo nad produkcijskimi faktorji v samem bistvu ekonomske in socialne moči države, nas je v svoji knjigi o raziskovanju delovanja davčnih oaz, v prostem prevodu »Skrito bogastvo narodov«, spomnil Gabriel Zucman. In za to gre, da si svoj na svojem!

Danes je svet prepoln vseh oblik boja za doseganje in ohranjanje ekonomske moči in premoči: od diplomatskih namigov, manj nežnih pritiskov prijateljev, preko nikoli imenovanih nadzornikov trojke, do ekonomskih sankcij in brutalnih vojn, v katerih smo beraško ponižno udeleženi.

Mi, ki smo bili vzgajani v duhu, da tujega nočemo in svojega ne damo, smo zanemarili sporočila prednikov, napisanih s krvjo, poteptali svojo zgodovino in si izpulili korenine iz katerih smo zrasli.

Pivovarno Laško je prodal konzorcij, v katerem je imela država v lasti najmanj 66,14% premoženja, ki je bilo predmet prodaje. Država, to smo mi, ki smo svoje skupno premoženje na demokratičnih volitvah zaupali v pregledno in učinkovito upravljanje tem, ki smo jih izvolili in so naša oblast.

Od te in vsake naslednje oblasti zahtevamo transparentnost tudi po tem, ko so se prodaje družb že zgodile. Zahtevamo, da se:

- Letno javno objavljajo podatki, ki bodo omogočali primerjavo koristi, ki so bile dosežene s prodajo gospodarskih družb tujim investitorjem (višina plačanih davkov in prispevkov v Sloveniji, povečanje vlaganj v razvoj prevzetih družb in njihova rast, gibanje števila zaposlenih in njihovih zaslužkov,...)
- Redno poročanje o rezultatih meritev o obsegu izkoriščanja naravnih (vodnih v primeru pivovarn) virov države in prilivov v državni proračun iz tega naslova, ter stanju zalog naravnega vira.
- Oblast, ki je s prodajo odtujila svojemu narodu aktivna delovna mesta, nameni kupnino prioritarno v odpiranje novih delovnih mest z višjo dodano vrednostjo, kot so bila ta, ki jih je državljanom odtujila.

Zadnjo zahtevo lahko oblast začne izpolnjevati kar z oblikovanjem kadrovske popolnitve FURS, ki vrši nadzor nad davčnimi obračuni in plačevanjem davčnih dajatev. Pri tem gre za oblikovanje ekip, timov visoko usposobljenih ljudi s področja prava, ekonomije in računalništva, da bodo vsaj približno lahko delovale v pogojih, ko se dobički multinacionalk neobdavčeno preko sistema transfernih cen stekajo v davčne oaze.

O vračanju delovnih mest lahko v zadnjih mesecih veliko slišimo, iz z načeli neoliberalizma tako prežeti državi, kot so ZDA. Tam potekajo hudi boji za pridobitev nominacije za kandidaturu na predsedniških volitvah letos jeseni. Najbolj razvpiti kandidat republikanske strani, »slovenski zet«, Donald Trump na primer glasno in odločno obljublja vrnitev delovnih mest iz Kitajske v ZDA, da bo državljanom ZDA vrnjena možnost dostojnega preživetja.

KONEC SPANJA - ZBUDIMO SE!

Koalicija civilne družbe za prenovo SINTEZA-KCD